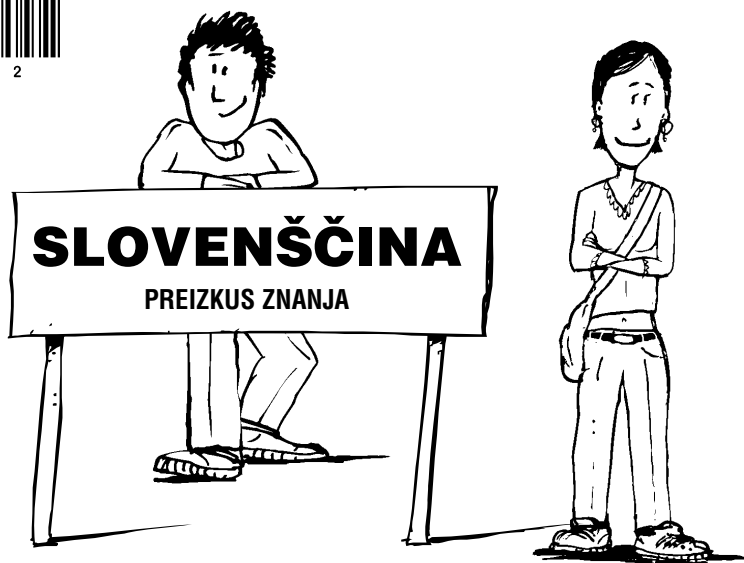

Državni izpitni center

REDNI ROK

Maj 2009

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

**POPRAVLJENA
MODERIRANA RAZLIČICA**

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

- Če ima izbirna naloga samo eno pravilno rešitev, učenec pa jih je izbral več, dobi za to nalogo 0 točk.
- Če je učenec napisal pravilno rešitev, vendar pa je k njej pripisal kaj napačnega/neustreznega (četudi v oklepaju), dobi za to rešitev 0 točk.
- Če v navodilu piše, da naj se pravilna rešitev podčrta ali obkroži, se pri vrednotenju upošteva tudi druga vrsta njene oznake.
- Če v navodilu ne piše, da naj bo rešitev napisana v povedi, je dovoljen njen zapis z veliko ali malo začetnico in s končnim ločilom ali brez njega.
- Pravopis se vrednoti samo pri nalogah, za katere je to izrecno napisano v točkovniku.
- Rešitve nalog, pri katerih se vrednoti pravopis, morajo biti napisane s pisanimi črkami ali z malimi tiskanimi. Če jih je učenec napisal z velikimi tiskanimi črkami, dobi za pravopis 0 točk.

ZNAKI ZA POPRAVLJANJE

- ✓ pravilen odgovor
- // nepravilen odgovor
- / ni odgovora
- ⌘ pomanjkljiv pravilen odgovor/pravilen odgovor s pravopisno napako pri nalogah, pri katerih se vrednoti pravopis

I. DEL

1. Rešitev:

B

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno rešitev **1 točka**

2. Rešitve:

– P

– N

– N

– N

– N

– N

Navodilo za vrednotenje:

Za 6 pravih rešitev **3 točke**

Za 5 ali 4 pravilne rešitve **2 točki**

Za 3 ali 2 pravilni rešitvi **1 točka**

Za 1 pravilno rešitev **0 točk**

3. Rešitev:

Po smislu, npr.: Temeljna značilnost hiše je starost. Tako sklepam, ker ima staroveški prag./velban strop./rjast gank ...//Da je hiša stara, sklepam, ker je povedano, da ima staroveški prag./velban strop./rjast gank ...//Da je hiša stara, sklepam, ker so uporabljene ustrezne besede/temni pridevniki.//Da je hiša stara, sklepam po vsebini pesmi/sklepam na osnovi pesnikovega opisa hiše.

Temeljna značilnost hiše, npr.:	Pojasnilo (ni nujen izpis iz pesmi; isto pojasnilo se lahko pojavi pri več kot eni značilnosti; pojasnilo je lahko tudi splošna ugotovitev)
starost/grdost/ revnost/neprijetnost//	kamnit/(i)zlizan/staroveški prag/velban strop/rjast gank(, vkovan v baročni slog)/zaokroženo/polkrožno stopnišče/stopnišče kot pahljača stare dame/baročna ograja na ganku/obgnit držaj/poraščen (kamnast) tlak (na dvorišču)//
vlačnost/zatohlost//	vlačna veža/(plesniv,) napet omet/zatohel zrak/trohnoba//
temačnost/mračnost//	mrakobna veža/mračna vrata (v klet)/dvorišče kot grob/sem sonca ni bilo že 300 let//
zasmrajenost//	zatohel zrak/plesniv omet/plesnoba/smrad/trohnoba//
zanemarjenost/ dotrajanost/razpadlost/ uničenost/propadlost//	(plesniv,) napet omet/zatohel zrak/obgnit držaj/rjast gank/okenca brez šip/izlizan (staroveški) prag//
drugo (večnost/dednost)	(hiša) bo stala še 300 let/sem sonca ni bilo že 300 let/moč sten je dedna/neminljiva

Nepravilni odgovor: *Temeljna značilnost je starost, ker opisuje, kakšno je dvorišče.*

Navodilo za vrednotenje:

Vrednoti se dvoje, in sicer smiselnost povedi in jezikovna pravilnost smiselne/-ih povedi.

Smiselnost povedi:

– Za značilnost **in** ustrezno pojasnilo zanjo 1 točka

Če je učenec napisal pravilno rešitev, vendar je pripisal kaj nepravilnega, dobi za odgovor 0 točk.

Jezikovna pravilnost samo smiselne/-ih povedi (tj. pravopisna in slovnična pravilnost):

– Za zapis brez napake ali z 1 napako 1 točka

– Za zapis z 2 napakama ali več napakami 0 točk

Odgovor, napisan v več kot 2 povedih, je 1 napaka.

Točki za smiselnost in jezikovno pravilnost povedi se seštejeta.

Skupaj 3. naloga **2 točki**

4. Rešitev:

Po smislu, npr.: Razpoloženje je mračno. Avtor ga ustvari z besedami, kot so temen, mrakoben, obgnit, plesniv.//Temno, mračno/neveselo razpoloženje avtor vzbudi z besedami, npr. z besedo temačen./mrakoben./s (pesniškimi) podobami/sredstvi/komparacijami, npr. temačna veža/dvorišče(.) kot grob/stopnice(.) kot rov.//To, da so (npr.) stopnice primerjane z rovom, vzbudi (v bralcu) mračno razpoloženje/neprijetno občutje.

Razpoloženje, npr.:	Ponazoritve (ni nujen izpis, mora pa biti razvidno, da učenec razume):
temno/mračno// neveselo/nevzpodbudno// žalostno/tesnobno	mračna veža/vrata v klet/pogled v zid, dimnik, hrib (pesniške podobe) ...// dvorišče med zidovi(.) kakor/kot grob/stopničke(.) kot rov (v hišo) (komparaciji)// mrakoben/vlažen/plesniv/zatohel/obgnit/rjast (pridevniki/besede)// smrad/trohnoba/plesnoba/hlad/mrak (samostalniki/besede)// Sem sonca ni bilo že tristo let. (ugotovitev/informacija/verz)

Navodilo za vrednotenje:

Vrednoti se dvoje, in sicer smiselnost povedi in jezikovna pravilnost smiselne/-ih povedi.

Smiselnost povedi:

– Za ugotovitev razpoloženja **in** ustrezno ponazoritev 1 točka

Če je učenec napisal pravilno rešitev, vendar je pripisal kaj nepravilnega, dobi za odgovor 0 točk.

Jezikovna pravilnost samo smiselne/-ih povedi (tj. pravopisna in slovnična pravilnost):

– Za zapis brez napake ali z 1 napako 1 točka

– Za zapis z 2 napakama ali več napakami 0 točk

Odgovor, napisan v več kot 2 povedih, je 1 napaka.

Točki za smiselnost in jezikovno pravilnost povedi se seštejeta.

Skupaj 4. naloga **2 točki**

5. Rešitev:

Po smislu, npr.: Stopnišče/stopnišče je primerjano s pahljačo, ker ima oboje (pol)krožno/enako obliko(.)//ker se za oboje zdi, da je nabrano/nagubano/stopničasto(.)

Navodilo za vrednotenje:

– Za ugotovitev, kaj je primerjano s čim 1 točka

– Za ugotovitev skupne lastnosti 1 točka

Skupaj 5. naloga **2 točki**

6. a) Rešitev:

Po smislu, npr.: Od/od vseh ostalih podob v pesmi se razlikuje po tem, da je svetla(./barvita(./nasprotna sivini hiše(./Drugačna/drugačna je, ker je z njo izražen/-a optimizem(./vedrina(./ker vzbuja vedrino(./zaupanje v življenje(./Ker/ker je podoba iz narave(./Ker/ker je pozitivna(.

Kot pravilen odgovor upoštevamo tudi: *Ker je lepa.*

Nepravilni odgovor: *Ker/ker opisuje vse lepo(.*

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno razlago **1 točka**

b) Rešitev:

Po smislu, npr.: Povedano/povedano je, da je življenje lepo(./Da/da naj bi se ljudje (kljub hudemu) zavedali lepote življenja(./Izraženo/izraženo je upanje v minljivost hudega/grdega v življenju(./Da/da je minevanje del naravnega cikla(.

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno razlago **1 točka**

7. Rešitev:

Po smislu, npr.: Lirski/lirski subjekt/avtor se je rešil/nekateri se rešijo bede/revščine/propadanja, to pa ne uspe vsem(.) Tako/tako bo tudi v prihodnje (samo posamezniki se bodo rešili)/bo še dolgo/več stoletij/300 let, saj je beda dedna/trajna/neminljiva(.

Pomenske prvine za vrednotenje (po smislu glede na besedilo):

- lirski subjekt (je ubežal)/nekateri (se rešijo)
- drugi (so ujeti)
- usojenost/dednost **ali**
- trajnost bede

Za vsako nepravilno pomensko prvino nad 3 pomenskimi prvinami odštejemo 1 točko, do 0.

Navodilo za vrednotenje:

Za odgovor, ki vsebuje 3 ali 4 pomenske prvine **2 točki**

Za odgovor, ki vsebuje 2 ali 1 pomensko prvino **1 točka**

8. Rešitev:

Stanovalec/(Oseba)A/I ...: Kaj pa bi radi? *Odklepa./Pravi in odklepa.*

Pesnik/(Oseba)B/II ...: Nič, malo gledam ... Tu sem stanoval ...

Stanovalec/(Oseba)A/I ...: O, kar pogledajte!

Pesnik/(Oseba)B/II ...: Vidim ... Hvala lepa, pa brez zamere ...

Stanovalec/(Oseba)A/I ...: Kakšne le!

Pesnik/(Oseba)B/II ...: No, prav.

Navodilo za vrednotenje:

- Za popoln zapis pogovora ali zapis z 1 pomanjkljivo repliko (npr.: Hvala lepa, brez zamere) **ali** za repliko z dodano besedo (npr.: Tu sem nekoč stanoval) 1 točka
- Za zapis didaskalij (v oklepaju/poševno/podčrtano) **in** zapis poimenovanj oseb (v didaskalijah spregledamo eno izpuščeno oz. dodano prvino) 1 točka
- Skupaj 8. naloga **2 točki**

9. a) Rešitev:

V 2. polovici 20. stoletja.

b) Rešitev:

Tone Pavček, Svetlana Makarovič, Niko Grafenauer (izbrani morajo biti vsi trije)

c) Rešitev:

Pesmi štirih

Navodilo za vrednotenje:

- Za 3 pravilne odgovore /odgovori: a) + b) + c)/ **2 točki**
- Za 2 pravilna odgovora 1 točka
- Za 1 pravilen odgovor 0 točk

10. Rešitev:

Primer:

Obe besedili sta pesmi./členjeni na kitice./V obeh pesmih so/prevladujejo štirivrstične kitice./Za obe pesmi je značilna prestopna rima/rima abab/so značilni različno dolgi verzi./V obeh pesmih prevladuje jambaska stopica. Obiskovalec hiše pove, da je v hiši nekoč stanoval./da je ubežal bedi (tistih sten)/bednemu življenju(, ki ga simbolizira hiša). Iz druge pesmi pa izvemo, da je bil obiskovalec v mestu (na severu domovine) *nekoč* doma./da ga na ta kraj vežejo *spomini*./da so *tam* hiše starega spomina. S tem pove, da ne živi več v tem mestu. Da je obiskovalcu/pesniku to mesto ljubo./da je v tem kraju rad, je mogoče razbrati iz tega, da mu v tem mestu dnevi minevajo hitro (kot ljubezenske noči)./da je nad mestom dobra volja vedrega neba./da ga na mesto vežejo *blaženi* spomini./da so vse podobe starega mesta/razpadajočih stavb/zidov omiljene s čim lepim (npr. zaljubljenimi pogledi). Pesmi se razlikujeta, ker so spomini na hišo za lirski subjekt/avtorja/obiskovalca neprijetni, spomini na mesto pa lepi/prijetni./ker je v izhodiščnem besedilu ena sama podoba iz narave, v *Mojem mestu* pa jih je več./Pesmi se razlikujeta po številu kitic.

A VSEBINA:

Besedilo naj bi vsebovalo:

- eno podobnost obeh besedil na oblikovni ravni,
- na osnovi česa lahko sklepaš, da obiskovalca ne živita več v hiši in mestu, o katerih govorita besedili,
- kakšen odnos do mesta je izražen v besedilu *Moje mesto* in po čem v besedilu tako sklepaš,
- eno poljubno razliko med besediloma.

Vrednotenje:

Za 4 enote	4 točke
Za 3 enote	3 točke
Za 2 enoti	2 točki
Za 1 enoto	1 točka

Vsaka zastranitev (neupoštevanje besedila), neskladnost z besedilom ipd., je 1 napaka. Za vsako tovrstno napako odštejemo 1 točko, do 0. Ena tovrstna napaka je tudi nekoherentno/v alinejah zapisano besedilo.

B JEZIKOVNA PRAVILNOST (tj. pravopisno-slovnična pravilnost) IN SLOGOVNA USTREZNOST:

(Slovnična pravilnost: pravilna oblika besed, pravi besedni red, neponavljanje besed in stavčnih vzorcev ...)

Vrednotenje:

Pravopisno-slovnično pravilnost vrednotimo le, če dobi učenec za A najmanj 2 točki.

Za 1 napako štejemo tudi zapis v več kot 6 povedih.

Brez napake, za 1 ali 2 napaki	2 točki
Za 3 ali 4 napake	1 točka
Za 5 napak ali za več napak	0 točk

II. DEL

1. Rešitev:

B

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno rešitev **1 točka**

2. Rešitev:

Č

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno rešitev **1 točka**

3. Rešitev:

Po smislu, npr.: Pomeni, da je bila enakopravnost zelo pomembna/spoštovana./Pomeni, da so jo zelo spoštovali/cenili./Enakopravnost je bila zanje zelo važna.

Nepravilna odgovora: *Da sta bila knez in kmet enakopravna./Da so bili vsi enakopravni.*

Navodilo za vrednotenje:

Vrednoti se dvoje, in sicer smiselnost povedi in jezikovna pravilnost smiselne povedi.

Smiselnost povedi:

– Za smiselnost povedi **1 točka**

Jezikovna pravilnost samo smiselne povedi (tj. pravopisna in slovnična pravilnost):

– Za zapis brez napake **1 točka**

– Za zapis z 1 ali več napakami **0 točk**

Točki za smiselnost in jezikovno pravilnost povedi se seštejeta.

Skupaj 3. naloga **2 točki**

4. Rešitve:

– B

– Č

– E

Navodilo za vrednotenje:

Za 3 pravilne rešitve **2 točki**

Za 2 pravilni rešitvi **1 točka**

Za 1 pravilno rešitev **0 točk**

Za vsako rešitev nad tremi odštejemo 1 točko, do 0.

5. Rešitve:

- NE
- NE
- NE
- NE

Navodilo za vrednotenje:

Za 4 pravilne rešitve	2 točki
Za 3 ali 2 pravilni rešitvi	1 točka
Za 1 pravilno rešitev	0 točk

6. Rešitvi:

- 1, 3, 7 knežji kamen
- 4, 5, 8 vojvodski prestol

Navodilo za vrednotenje:

Za 2 popolni pravilni rešitvi	2 točki
Za 1 popolno pravilno rešitev	1 točka

7. Rešitev:

Besedilo/besedilo je neumetnostno, saj (po smislu, npr.) so v njem preverljivi/resnični podatki/zgodovinska dejstva/saj v besedilu ni pesniških sredstev/saj je bilo objavljeno v reviji (Gea)/saj ima besedilo praktičen namen (...)

Navodilo za vrednotenje:

Za popolno pravilno rešitev (oba podatka)	1 točka
---	----------------

8. a) Rešitev:

- V/v pretekliku(./v pret. (č.)

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno rešitev	1 točka
---------------------------	----------------

b) Rešitev:

– Po smislu, npr.: Ker/ker piše o dogodku iz preteklosti(./Ker/ker piše o zgodovinskem dogodku/o preteklosti(./Ker/ker se je to že zgodilo(.

Nepravilni odgovor: *Ker se je to dogajalo pred 100 leti.*

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno rešitev	1 točka
---------------------------	----------------

9. Rešitve:

– 3

– 1

– 5

Navodilo za vrednotenje:

Za 3 pravilne rešitve	2 točki
Za 2 pravilni rešitvi	1 točka
Za 1 pravilno rešitev	0 točk

10. Rešitve:

– 2

– 4

– 1

– 3

Navodilo za vrednotenje:

Za 4 pravilne rešitve	2 točki
Za 3 ali 2 pravilni rešitvi	1 točka
Za 1 pravilno rešitev	0 točk

11. Rešitev:

Preden je odšel k vojvodskemu prestolu, se je preoblekel v knežje oblačilo.

Navodilo za vrednotenje:

Vrednoti se dvoje, in sicer smiselna pretvorba v zahtevani časovni odvisnik in jezikovna pravilnost smiselne povedi z zahtevanim časovnim odvisnikom.

Pretvorba v zahtevani časovni odvisnik:

– Za pravilno pretvorbo 1 točka

Jezikovna pravilnost samo povedi z zahtevanim časovnim odvisnikom (tj. pravopisna in slovnična pravilnost):

– Za zapis brez napake ali z eno napako, ki ne sme biti vejica 1 točka

– Za zapis brez vejice oz. zapis z 2 drugima napakama ali več napakami 0 točk

Izpuščena beseda/besedna zveza – 1 napaka.

Točki za smiselnost in jezikovno pravilnost povedi se seštejeta.

Skupaj 11. naloga **2 točki**

12. a) Rešitvi:

- Osebni zaimek: me
 - Svojilni zaimek: mojega
- Nepravilni odgovor: *z mojega*

Navodilo za vrednotenje:

Za obe rešitvi **1 točka**

b) Rešitev:

A

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno rešitev **1 točka**

13. Rešitve:

- Kaj
- Kje
- Česa

Navodilo za vrednotenje:

Za 3 pravilne rešitve **2 točki**

Za 2 pravilni rešitvi 1 točka

Za 1 pravilno rešitev 0 točk

Vrednoti se samo smiselnost vprašalnic.

14. Rešitve:

- (nad) Celovcem
- (s) svojim vladarjem
- (pod) oblastjo
- prošenj

Navodilo za vrednotenje:

Za 4 pravilne rešitve **2 točki**

Za 3 ali 2 pravilni rešitvi 1 točka

Za 1 pravilno rešitev 0 točk

15. Rešitvi:

- Glagol z omejenim trajanjem: sedel (je)
- Glagol z neomejenim trajanjem: sprejemal (je)/potrjeval (je)/poslušal (je)/razsojal (je)

Navodilo za vrednotenje:

Za obe rešitvi **1 točka**

16. Rešitev:

Knez je ljudstvu zatrdil: "Zadovoljen bom s tem, kar mi daje domača zemlja."

Navodilo za vrednotenje:

Vrednoti se dvoje, in sicer smiselna pretvorba povedi v premi govor in jezikovna pravilnost smiselne pretvorbe.

Smiselna pretvorba v premi govor:

– Za smiselno pretvorbo povedi v premi govor 1 točka

Jezikovna pravilnost samo smiselne pretvorbe povedi (tj. pravopisna in slovnična pravilnost):

– Za zapis brez napake ali z 1 napako 1 točka

– Za zapis z 2 ali več napakami 0 točk

Točki za smiselno pretvorbo povedi v premi govor in jezikovno pravilnost povedi se seštejeta.

Skupaj 16. naloga **2 točki**

17. a) Rešitev:

Čemu/čemu//S/s katerim namenom se je (okrog njega) zbralo (ljudstvo(?))

Nepravilni odgovor: *S kakšnim namenom se je (okrog njega) zbralo (ljudstvo(?))*

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno rešitev **1 točka**

b) Rešitev:

Namerni/namerni odvisnik(.)

Navodilo za vrednotenje:

Za pravilno rešitev **1 točka**

18. Rešitev:

Primer:

Kmet se je usedel na knežji kamen, okoli njega se je zbralo ljudstvo in tako so pričakali kneza. Ta se je preoblekel v kmečko nošo in se približal kmetu. Kmet se je pogovarjal z ljudstvom o lastnostih moža, ki se mu je približeval. Po pogovoru se je kmet umaknil in prostor na kamnu prepustil knezu.

Navodilo za vrednotenje:**A ZNAČILNOST BESEDILNE VRSTE (obnova):**

Značilnosti:

– glagoli v pretekliku

– brez premege govora

Vrednotenje:

Za obe upoštevani značilnosti	1 točka
Za 1 upoštevano značilnost	0 točk

B VSEBINA:

Obnova 4. odstavek mora vsebovati naslednje štiri sestavine:

- Kmet in ljudstvo so (pri)čakali kneza.
- Knez je oblekel novo oblačilo.
- Kmet se je pogovarjal z ljudstvom.
- Kmet je prepustil prostor na kamnu knezu.

Vrednotenje:

Za 4 navedene sestavine	3 točke
Za 3 navedene sestavine	2 točki
Za 2 navedeni sestavini	1 točka
Za 1 navedeno sestavino	0 točk

Vsaka zastranitev, npr. prekoračitev odstavka, neskladnost z odstavkom, nepravilno zaporedje dogodkov ..., je 1 napaka. Za vsako tovrstno napako odštejemo 1 točko, do 0. Ena tovrstna napaka je tudi nekoherentno/v alinejah zapisano besedilo.

C JEZIKOVNA PRAVILNOST (tj. pravopisno-slovnična pravilnost):

(Slovnična pravilnost: pravilna oblika besed, pravilen besedni red, neponavljanje besed in stavčnih vzorcev ...)

Vrednotenje:

Pravopisno-slovnično pravilnost vrednotimo le, če dobi učenec za A in B/ali B najmanj 2 točki. Za 1 napako štejemo tudi zapis v več kot 6 povedih.

Brez napake, za 1 ali 2 napaki	2 točki
Za 3 ali 4 napake	1 točka
Za 5 ali več napak	0 točk

SKUPNO ŠTEVILO TOČK I. IN II. DELA 60